

Den nye hvidvasklov

Fondsmæglerforeningen d. 15. maj

L 41 Forslag til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansering af terrorisme

(”Lovforslaget”)

Kort om FCG og mig

- Peter Rosenmeyer Paulsen, Senior Manager hos FCG
- Erfaring
 - › Jurist
 - › Sydbanks juridiske afdeling
 - › Sydbanks compliance afdeling
 - › Financial Compliance Group
- Dagligdag
 - › Rådgivning om finansiel regulering
 - › Varetagelse af outsourcing opdrag
 - › Projektstyring vedr. lovimplementering, compliance og AML hos større finansielle virksomheder

Financial Compliance Group (FCG)

Baggrund

- FCG blev grundlagt i 2008 i Stockholm. Baggrunden var at give rådgivning til en finanssektor der stod overfor et scenskift.
- Siden er lovgivningen blevet stadig mere kompleks og FCG er vokset.

Organisation

- Omkring 100 ansatte med specialistviden fra den finansielle sektor fordelt over kontorer i København, Stockholm og Oslo.
- Uddannelsesmæssig baggrund primært i økonomi, jura, bank og forsikring.
- Bredt funderet på tværs af sektoren.

Kunder

- Omkring 150 aktive kunder fra de mindste til de største banker, fondsmæglerselskaber, pensionskasser, forsikringselskaber.

Kompetencer og erfaring

* Specialister med fokus

- › Compliance
- › Risiko (Risikostyring og beregning)
- › Intern ledelse og kontrol
- › Outsourcing (compliance, risiko & aktuar)

* Kompetence

- › Indgående kendskab til praksis og metode indenfor compliance-, risiko-, aktuarservices samt beregninger ift. kapital og likviditet
- › Kendskab til systemer og begreber som anvendes ifm treasury- og tradingaktiviteter

* Erfaring

- › Brancheerfaring med tilsyn of lovgivning fra tilsynsmyndighedsarbejde
- › Stillinger indenfor risiko og compliance
- › Stillinger indenfor treasury- og trading

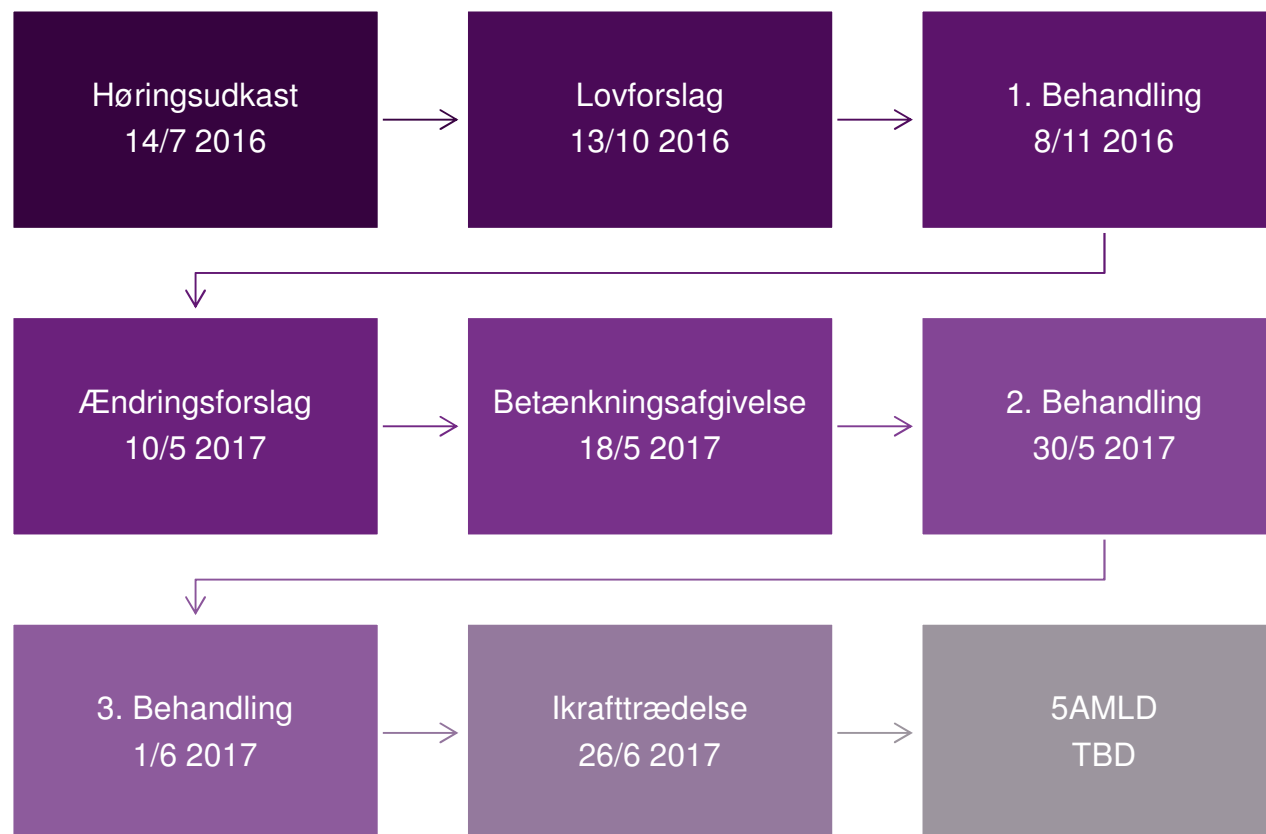
Indhold

- Baggrund
- Tidsplan
- Væsentlige definitionsændringer
- Organisatoriske krav
- Virksomhedens risikovurdering
- Kundekendskabsproceduren
- Centralt ejerregister
- Persondata
- Væsentlige spørgsmål til erhvervsministeren og hans svar
- Spørgsmål

Baggrund

FATF	Level 1	Level 2	Level 3	DK implementering
2012 Anbefalinger	2015 4AMLD		ESA Riskfactors guidelines (draft)	L 41 Lovforslaget
			ESA Risk-Based Supervision Guidelines	

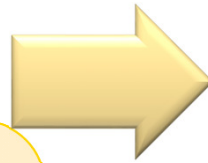
Tidsplan

Væsentlige definitionsændringer

Hvidvaskloven § 19, stk. 3

- Grænseoverskridende korrespondentbankforbindelse
- Ikke defineret i hvidvaskloven men forsøgt defineret i Finanstilsynets vejledning, vedr. som udgangspunkt kun banker.
- Jf. vejledningen anses udveksling af SWIFT nøgler altid for en korrespondentbankforbindelse.

Lovforslagets § 2, stk. 1, nr. 4

- Korrespondentforbindelse
- Levering af pengeinstitutydelser eller tilsvarende ydelser mellem to virksomheder omfattet af lovforslaget.
- Ikke alle SWIFT nøgler vil nødvendigvis medføre korrespondent forbindelse status.
- Der skelnes nu mellem korrespondent og respondent

Væsentlige definitionsændringer

Hvidvaskloven § 3, stk. 1, nr. 6

- Nær samarbejdspartner til en politisk eksponeret person ("PEP")
- Ikke defineret i hvidvaskloven og uklart defineret i Finanstilsynets vejledning

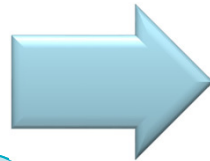
Lovforslagets § 2, stk. 1, nr. 7

- Nær samarbejdspartner til en politisk eksponeret person ("PEP")
- Reelle ejere af juridiske personer hvor en PEP indgår i ejerskabet
- Den eneste reelle ejer til en juridisk person, der vides at være oprettet til fordel for en PEP
- Andre fysiske personer med en nær forretningsmæssig forbindelse
- Se i øvrigt spørgsmål og svar (slide 22)

Væsentlige definitionsændringer

Hvidvaskloven § 3, stk. 1,
nr. 4, litra a

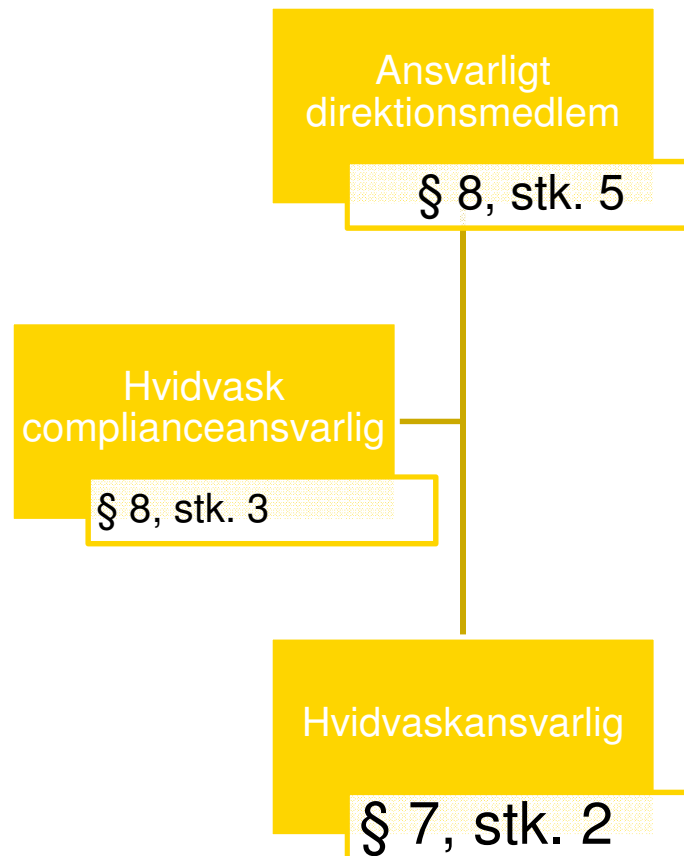
- Reelle ejere
- Fysiske personer der ejer/kontrollere > 25 % af en juridisk person

Lovforslagets § 2, stk. 1,
nr. 9

- Reelle ejere
- Ingen klar procentsats, de 25 % er dog beholdt i bemærkningerne til lovforslaget.
- Kan ingen reel ejer identificeres, skal den juridiske persons daglige ledelse anses for reelle ejere

Organisatoriske krav – lovforslagets § 8

I lovforslaget var dette et bestyrelsesmedlem, men dette er blevet forslået ændret i udkastet til betænkningerne

Kun for virksomheder der er forpligtiget til at have en complianceansvarlig

Ansvarlig for godkendelse af hvidvaskrelaterede politikker og forretningsgange, PEPs og korrespondentforbindelser

Virksomhedens risikovurdering – Lovforslagets § 7

- **Skal** baseres på virksomhedens forretningsmodel (kunder, produkter mv.)
- **Skal** inddrage EU Kommissionens risikovurdering (Den supranationale risikovurdering)
- **Skal** inddrage den risikovurdering, der udsendes af Danmark (Den nationale risikovurdering)
- *Kan* være relevant at inddrage:
 - › Risikovurderinger fra tilsynsmyndigheder
 - › Trusselvurderinger
 - › Informationer fra Financial Action Task Force (FATF)
 - › Landerapporter om korruption o.lign.
 - › Informationer fra medier
 - › Virksomhedens egne erfaringer

Kundekendskabsproceduren

- § 11. Kundekendskabsprocedurer omfatter følgende:
 - › Virksomheden eller personen skal indhente kundens identitetsoplysninger.
 - Er kunden en fysisk person, skal identitetsoplysninger omfatte navn og cpr-nr. eller lignende, hvis den pågældende ikke har et cpr-nr. Har den pågældende ikke et cpr-nr. eller lignende, skal identitetsoplysninger omfatte fødselsdato.
 - Er kunden en juridisk person, skal identitetsoplysninger omfatte navn og cvr-nr. eller lignende, hvis den juridiske person ikke har et cvr-nr.
- Værd at bemærke: Ingen krav om adresseoplysninger

Kundekendskabsproceduren (Tidspunktet)

Hvornår skal der gennemføres kundekendskabsprocedurer § 10, stk. 1

Når der etableres en forretningsforbindelse

Når en kundes relevante omstændigheder ændrer sig

På passende tidspunkter

På passende tidspunkter

- **Kravet kan ikke fraviges, heller ikke ved lavrisikokunder**

Omfang

- Omfanget af kundekendskabsproceduren kan varieres

Det passende interval

- Intervallet vil afhænge af en konkret risikovurdering

Ved fysiske kunder

- Vil oftest ikke være relevant at kontrollere cpr-nr. igen
- Relevant at kontrollere hvorvidt en kunde er blevet en politisk eksponeret person

Ved juridiske personer

- Relevant at kontrollere hvorvidt der er kommet nye reelle ejere

Kundekendskabsproceduren (Reelle ejere)

- Som allerede nævnt – kan ingen reel ejer findes, eller er der tvivl om hvorvidt de identificerede ejere der er identificeret faktisk er reelle ejere, skal den daglige ledelse anses som reelle ejere.
- Lovforslagets definition af daglig ledelse
 - › Personer, der har ansvaret for en juridisk persons daglige ledelse, herunder for drift, omsætning og øvrige resultater.

Kundekendingsprocedurer (PEPs)

- Skærpede kundekendingsprocedurer for politisk eksponerede personer

Hvidvaskloven § 19, stk. 4

- Politisk eksponerede personer bosiddende i et andet land

Lovforslagets § 18

- Politisk eksponerede personer

- Ingen overgangsbestemmelse – derfor:
 - › 26. juni 2017: Alle PEPs skal være identificeret.

Centralt ejerregister

- LOV nr 262 af 16/03/2016 (Indførelse af register over reelle ejere)
 - › **§ 58 a., stk. 1**

Selskabet skal indhente oplysninger om selskabets reelle ejere, herunder oplysninger om de reelle ejeres rettigheder. Er der ingen reelle ejere, eller kan der ikke identificeres nogen reelle ejere, skal de registrerede medlemmer af selskabets direktion, jf. § 10, stk. 1, optages som reelle ejere i Erhvervsstyrelsens it-system.

- Træder i kraft den 23. maj 2017*

**Bekendtgørelse om ikrafttræden af lov om ændring af selskabsloven, lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, lov om erhvervsdrivende fonde og forskellige andre love (Indførelse af register over reelle ejere)*

Persondata – interne procedurer

Lovforslagets bestemmelse	Beskrivelse
§ 8, stk. 6	Ansatte og ledelse skal, som en del af deres hvidvask undervisning, modtage tilstrækkelig undervisning om relevante krav for databeskyttelse
§ 9, stk. 1	Vedr. alene koncerner Krav om skriftlige politikker for databeskyttelse samt skriftlige politikker og procedurer for udveksling af oplysninger, der udveksles med det formål at bekæmpe hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, inden for koncernen

- Politik for databeskyttelse
- Politik og forretnings for udveksling af oplysninger af hvidvask relaterede oplysninger, eksempelvis omhandlende:
 - › indberetninger til SØIK/Erhvervsstyrelsen
 - › kommunikation med en koncernforbunden virksomhed

Persondata – Oplysningskrav til kunder

Lovforslagets bestemmelse	Beskrivelse
§ 16, stk. 1	Inden etablering af en forretningsforbindelse med fysiske personer, skal kunden informeres om de regler, der gælder for behandling af personlysninger, med henblik på forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme

- Oplysninger skal alene gives til fysiske personer
 - › Jf. bemærkningerne til lovforslaget omfatter dette ikke reelle ejere
- Oplysningerne skal bl.a. indeholde information om lovforslagets § 26 (underretningspligten) og § 30 (opbevaringspligten)
- Ikke tilstrækkeligt at oplysningerne findes på en hjemmeside
- Kan indgå i de generelle regler og vilkår i den kontrakt der indgås med kunden
- Kravet gælder kun ved kundeforhold indgået efter lovens ikrafttrædelse

Persondata – Behandling af data

Lovforslagets bestemmelse	Beskrivelse
§ 16, stk. 2	Personoplysninger indhentet i henhold til lovforslaget lov eller regler udstedt i medfør heraf må kun behandles med henblik på forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme. Behandling af disse personoplysninger til andre formål, herunder kommercielle formål, må ikke finde sted.

- Oplysninger kan også bruges til opfyldelse af forpligtigelser i forbindelse med finansielle sanktioner, så længe sanktionernes formål er forebyggelse af hvidvask eller terrorfinansiering.
 - › Hvad med sanktioner der vedr. masseødelæggelsesvåben eller politisk motiverede sanktioner som de russiske?
- Generelle oplysninger som kundens navn og fødselsdato vurderes ikke udelukkende at være indhentet i henhold til lovforslaget.

Væsentlige spørgsmål og svar (oversigt)

- (Slide 20) Organisatoriske krav
- (Slide 21) Antal af danske PEPs
- (Slide 22) Definition af PEPs på EU plan og en risikobaseret tilgang
- (Slide 23) Nære samarbejdspartnere
- (Slide 24) Identifikation af PEPs
- (Slide 25-26) Skærpet overvågning

Væsentlige spørgsmål og svar - Organisatoriske krav

Spørgsmål: Hvilken fleksibilitet vil der være for bankerne i relation til den organisatoriske opbygning? Vil eksempelvis en regional bank ud fra en proportionalitetsbetragtning kunne opretholde en organisering, hvor den hvidvaskningsansvarlige, der efter lovforslaget skal udpeges, samtidig kan være en del af bankens compliance-funktion, sådan som det er mange steder i dag?

Svar: Der tilsigtes ikke med lovforslaget indført krav om, at de omfattede virksomheder skal foretage organisatoriske ændringer.

Ud fra en proportionalitetsvurdering vurderes det i forhold til mindre virksomheder hensigtsmæssigt, at **den samme person kan udpeges som hvidvaskansvarlig og samtidig være complianceansvarlig**. Dette fremgår også af lovforslagets specielle bemærkninger. Det vil kunne være tilfældet, hvis virksomhedens direktion vurderer, at virksomhedens størrelse eller sammensætningen af virksomhedens aktiviteter berettiger hertil.

Det er dog væsentligt for virksomheden at have fokus på, at de **opgaver, som vedkommende varetager som hvidvaskansvarlig ikke kontrolleres af samme person, og en anden medarbejder således varetager compliancefunktionen på dette område**.

Væsentlige spørgsmål og svar - Antal af danske PEPs

Spørgsmål: Hvor mange personer vil være omfattet af begrebet politisk eksponeret person samt disses nærtstående personer og nære samarbejdspartnere?

Svar: Finanstilsynet har på nuværende tidspunkt ikke en eksakt opgørelse af antallet af politisk eksponerede personer i Danmark. Finanstilsynet skønner på baggrund af eksterne vurderinger, at der er **ca. 4.000 personer med bopæl i Danmark**, svarende til 0,087 pct. af den voksne befolkning, som er omfattet af enten definitionen af en politisk eksponeret person eller er nærtstående eller nær samarbejdspartner til en sådan person.

Erhvervsministeren har bedt Finanstilsynet om at udarbejde en særskilt vejledning om politisk eksponerede personer, så det bliver nemmere for virksomhederne at forstå, hvordan reglerne om politisk eksponerede personer skal håndteres.

Væsentlige spørgsmål og svar - Definition af PEPs

Spørgsmål: Er definitionen på politisk eksponerede personer og deres nærtstående og nære samarbejdspartnere den tilsvarende i andre EU-lande?

Svar: Lovforslagets definition af politisk eksponerede personer følger direkte af 4. hvidvaskdirektiv, og er således udtryk for en tekstnær implementering af direktivet. Ligesom i direktivet er der i lovforslaget opregnet en udtømmende liste af erhverv, der medfører, at en person med det pågældende erhverv er omfattet af definitionen. De øvrige EU-lande vil som minimum skulle foretage samme implementering af reglerne. Konkret har Sverige og Tyskland oplyst, at man vil foretage en tekstnær implementering af direktivet. Italien har oplyst, at man vil indføre skærpede krav på området.

Ministeren kan desuden oplyse, at direktivets **regler om indenlandske politisk eksponerede personer er taget op til drøftelse blandt EU-landene** i forbindelse med forhandlingerne om en revision af 4. hvidvaskdirektiv. Det er her foreslået, at der gives medlemslandene **mulighed for at anvende reglerne proportionalt ud fra en risikobetragtning**. Regeringen støtter dette forslag.

Væsentlige spørgsmål og svar – Nære samarbejdspartnere

Spørgsmål: Ministeren bedes redegøre for, hvorvidt begrebet en ”nær samarbejdspartner” gælder al økonomisk fællesaktivitet, eller om der er en minimumsgrænse eller aktiviteter, der ikke er omfattet?

(Del) svar: Lovforslagets § 7, stk. 1, nr. 7, litra b fastlægger, at personer, der på anden måde end reelt ejerskab har en nær forretningsmæssig forbindelse, også anses som nærtstående.

Dette kan være personer, hvor det vides, at personerne arbejder tæt sammen, f.eks. i samme bestyrelse eller lignende. For at vurdere, om en person skal betragtes som en nærtstående til en PEP, er det derfor nødvendigt for virksomheden at foretage en vurdering af, om en PEP potentielt kan udnytte den nære forretningsmæssige forbindelse med personen til at kanalisere penge til hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Det er forventningen, at kun ganske få personer vil blive omfattet af denne bestemmelse.

Væsentlige spørgsmål og svar – Identifikation af PEPs

Spørgsmål: Hvordan vil ministeren sikre, at de af hvidvaskningsloven omfattede virksomheder er i stand til entydigt at identificere de politisk eksponerede personer og disses nærtstående samt nære samarbejdspartnere?

Svar: De af hvidvaskloven omfattede virksomheder er allerede i dag forpligtet til at identificere udenlandske politisk eksponerede personer (PEP) og disses nærtstående samt nære samarbejdspartnere. Det nye er, at de fremover også skal identificere indenlandske PEP'ere m.v.

Ministeren har bedt Finanstilsynet udarbejde en særskilt vejledning vedrørende PEP'ere, således at det bliver nemmere for virksomhederne at forstå, hvordan reglerne om politisk eksponerede personer skal håndteres. Vejledningen skal bl.a. hjælpe virksomhederne med at kunne identificere PEP mv.

Derudover vil Finanstilsynet udarbejde en liste over de erhverv i Danmark, der medfører, at en person, som bestrider dette erhverv, skal anses som en politisk eksponeret person i henhold til hvidvaskloven. En sådan liste vil også hjælpe virksomhederne i deres arbejde med at identificere PEP'ere, disses nærtstående samt disses nære samarbejdspartnere

Væsentlige spørgsmål og svar – Skærpet overvågning

Spørgsmål: Ministeren bedes redegøre for, hvad der forstås ved ”skærpet vedvarende overvågning” af kundeforhold med en politisk eksponeret person og dennes nærtstående samt nære samarbejdspartnere, samt hvilke tiltag overvågningen vil kunne medføre for den/de pågældende personer?

Svar: Der er generelt i lovforslaget et krav om overvågning af kundeforhold. Det er nødvendigt for at kunne opdage komplekse eller usædvanligt store transaktioner samt alle usædvanlige transaktionsmønstre og aktiviteter, med henblik på at fastslå, om der er mistanke om eller rimelig grund til at formode, at disse har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme.

I forhold til politisk eksponerede personer og personer med en relation til en politisk eksponeret person skal der foretages skærpet overvågning af transaktioner, der kan indebære hvidvask m.v. Dette krav følger direkte af det nye 4. hvidvaskdirektiv.

(Fortsættes på næste slide)

Væsentlige spørgsmål og svar – Skærpet overvågning

Spørgsmål: Ministeren bedes redegøre for, hvad der forstås ved ”skærpet vedvarende overvågning” af kundeforhold med en politisk eksponeret person og dennes nærtstående samt nære samarbejdspartnere, samt hvilke tiltag overvågningen vil kunne medføre for den/de pågældende personer?

(forsat fra foregående slide)

Det er virksomhederne, omfattet af hvidvaskloven, der skal vurdere, hvordan overvågningen udføres mest effektivt. Overvågningen kan f.eks. udføres via særlige it-løsninger, der identificerer usædvanlige transaktioner, eller ved manuel gennemgang af en kundes transaktioner.

Som udgangspunkt bør den skærpede overvågning ikke i sig selv medføre tiltag over for den enkelte kunde. **Selvom der skal foretages skærpet overvågning, kan omfanget af overvågningen baseres på en risikovurdering.** Således er det som udgangspunkt nødvendigt at have ekstra opmærksomhed på personer fra lande, hvor der er høj risiko for hvidvask mv. Omvendt vil personer fra lande med et lav risiko for hvidvask mv. kunne underlægges en mindre omfattende overvågning.

Spørgsmål

- Fire væsentlige punkter at tage med hjem:
 - › Nye organisatoriske krav
 - › Kontroller jeres virksomheds risikovurdering
 - › Hvordan kommer I i hus med indenlandske PEPs
 - › Få indarbejdet de nye krav til persondata

FCG
Amaliegade 5 C, 3. sal
DK-1256 København K
fcg.dk